

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТРАНСПОРТНИХ ВИТРАТ З ВИКОРИСТАННЯМ СИСТЕМИ ГЛОБАЛЬНОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ

Підприємства кондитерської галузі, як і більшість суб'єктів господарювання харчової промисловості, використовують транспортні засоби спільно для усієї логістичної діяльності. Понесені місячні витрати на роботу транспортного підрозділу підприємства складно розподілити за напрямками діяльності, що унеможливає відокремлення транспортно-заготівельних витрат з метою їх включення до вартості придбаних матеріальних цінностей. Вирішення проблеми ідентифікованого обліку транспортних витрат можливе за умов використання пропозицій З.-М. В. Задорожного, В.В. Муравського та О.А. Шевчука щодо моніторингу руху транспортних засобів за допомогою системи глобального позиціонування (англ. «Global positioning system» – «GPS») [1, с.26]. Супутникові системи навігації здатні забезпечувати повний контроль і облік усіх параметрів роботи транспортних автомобілів, зокрема таких, як: маршрути руху, пробіг, швидкість, витрату палива і факти заправки, обороти двигуна, облік часу роботи і часу простоїв, зупинки і стоянки, кількість поїздок, віддаленість від гаражів та об'єктів призначення (відстань), показники роботи додаткового устаткування (кран, екскаватор, міксер і т. д.), завантаження, розвантаження тощо.

До транспортних витрат, облік яких пропонується автоматизувати на підприємствах кондитерської промисловості, відносять витрати на паливо-мастильні матеріали, заробітну плату і відрахування на соціальні заходи, плановий поточний ремонт, амортизацію та інші експлуатаційні витрати [1, с.26]. Облік зазначених витрат підлягає автоматизації на основі зібраної технологією GPS облікової інформації про кілометраж пройденої транспортними засобами відстані під час виконання господарського завдання щодо перевезення матеріальних цінностей. Але, необхідно врахувати, що характерною особливістю кондитерської галузі є складність поштучного обліку перевезень виробничої сировини. У більшості випадків матеріальні цінності на кондитерських підприємствах обліковуються у вагових вимірниках. Відповідно, при акумулюванні транспортних витрат і їх розподілі доцільно використовувати двовимірну калькуляційну одиницю «тонно-кілометр» на противагу «кілометр» пройденої відстані. Використання такого вимірника роботи транспортної служби дає змогу враховувати завантаженість транспортних засобів кондитерських підприємств, що може впливати на збільшення витрат паливо-мастильних матеріалів, необхідність ремонту та амортизацію автотранспорту.

Методика обліку транспортних витрат з використанням GPS-навігації ґрунтується на порівнянні щоденних фактичних даних про роботу транспортних засобів з плановими розцінками, нормами, коефіцієнтами, що дає змогу оперативно автоматизовано заповнювати первинні документи, формувати облікові проведення та заповнювати електронні накопичувальні регістри обліку. Досить проблемним є автоматизоване нарахування заробітної плати водіям і обслуговуючому персоналу. Пропонується використовувати відрядно прогресивну форму оплати праці. Але базовою одиницею обчислення заробітної плати використовувати один «тонно-кілометр» роботи транспортного засобу із преміюванням за понаднормову працю та штрафами за перевищення швидкості чи непродуктивні простої. Аналогічним способом доцільно нарахувати амортизацію транспортних засобів за виробничим методом виходячи з кількості «тонно-кілометрів» роботи автотранспорту за звітний період.

Важливою функціональною можливістю системи глобального позиціонування є пошук оптимальних транспортних маршрутів, що максимально відповідає принципу системи «точно в термін». Програмне забезпечення автоматизованої системи управління перевезеннями необхідно доповнити функцією визначення маршруту руху транспортних засобів, виходячи від мети поїздки, просторових точок завантаження (розвантаження) і дорожньої ситуації. Інформаційну схему обліку транспортних витрат і управління постачанням матеріальних цінностей відображено на рис. 1. Таким чином, облік витрат, пов'язаних з діяльністю транспортної служби, підлягає автоматизації з використанням технології глобального позиціонування. При вказуванні мети поїздки можливий автоматизований розподіл транспортних витрат між транспортно-заготівельними, виробничими і збутовими витратами.

Рис. 1. Інформаційна схема обліку і управління транспортними потоками

Ідентифікація транспортно-заготівельних витрат дає змогу їх автоматизовано розподіляти та включати до справедливої вартості перевезених матеріальних цінностей. Акумуляування інформації про параметри роботи автотранспорту та транспортні витрати є основою оперативного управління рухом транспортними засобами. Автоматизовано вибираються найбільш оптимальні маршрути пересування транспортних засобів з метою оперативної реалізації логістичних операцій та зменшення транспортних витрат. Швидкість фізичного переміщення виробничих ресурсів та оперативність обробки облікової інформації є основою побудови системи «точно в термін».

Список використаних джерел

1. Zadorozhnyi Z. V. Management accounting of the transportation services' self-cost using a global positioning system / Z. V. Zadorozhnyi, V. V. Muravskiy, O. A. Shevchuk // Науковий вісник Полісся. 2018. № 2 (14), ч. 2. С. 25–30.

Науковий керівник: Задорожний З.-М. В., д.е.н., професор.

Задніпрянець Б.Р., студент,
ДВНЗ “Київського національного економічного
університету ім. Вадима Гетьмана”
email: Borys.Zadniprianets@kneu.ua

ІНФОРМАЦІЙНА ПІДСИСТЕМА КОНТРОЛЮ ДОСТУПУ НА ПІДПРИЄМСТВО

Забезпечення безпеки, запобігання витоку інформації, контроль ефективності роботи персоналу на підприємстві є одними з найбільш важливих і значних проблем на багатьох підприємствах, в наш час.